

VASMEGYEI KÖZLÖNY

Közgazdasági, társadalmi, közművelődési, szépirodalmi, megyei és helyi érdekeket felkaroló hetilap.

Megjelenik:
minden vasárnap.

Szerkesztőség:
Nagy-Karuteza 26. sz. a. saját házukban, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Felelős szerkesztő, laptulajdonos és kiadó:
TÖRÖK ERNŐ.

Értekezhetni vele naponként délutáni 1—2 óráig

Lapvezér:
TAMÁSSY JÓZSEF.

Előfizetési árak:
Negyedévre 1 frt
Félévre 2 „
Égész évre 4 „
melyek a kiadóhivatalba: Nagy-Karuteza
26. sz. a. küldendők.
Hirdetések olesón fölvetetnek.

Pár szó Pázmándyról.

Az utzasarkokon piros falragaszok, vastag betűkkel rányomatva „Freunde und Feunde der Juden“ megállók s nézem, ugyan mi lehet ez a furcsaság? Magyar városban német placat! Bizonyval valami éhenkórász zsidó journalista árulja eszmekificzomodásait zsidó fajrokonainak. Nézem közelebbről látom „Der Volksfreund“, mi a manó! kezd a dolog érdekes lenni, végén kislul, hogy van abban a „Volksfreund“-ben egy igen jó s különösen a zsidókat közelebbről érdeklő czikk. No ezt hát megvegyük.

Komolyan el voltam rá készülve, hogy Pázmándy ur bebizonyítja abban a cikkben, hogy Istóczy, Onody, Szalay stb. barátjai a zsidónak, és az egyedüli csalahatlan antisemita ő maga. Az ilyen cortesvilágban sok mindenféle megtörténik, még a legképtelenebb dolgok is, ilyenkor sok ember szeret idegen borbé bújni.

Öszintén mondom, csalódtam. Amint a cikket kezdem olvasni, azt hittem, hogy mesét olvasok; de amint átfordítok, jön az érdekese, álljon itt szóról szóra:

Soll ich dir, freundlicher Leser, diese merkwürdige Burg nennen?

Es ist dies das altehrwürdige Judenthum!

Seit vier und ein halb tausend Jahren steht es eingekleidet zwischen Völkern und Nationen.

Sturm und Wetter peitschten unbarmherzig Fenster und Thüren; es wankte oft, stürzte aber nicht. Aber der Sturm der Zeit zernagte das Gebälge; es wird immer mor-

scher und Stein auf Stein verwittert. Soll die Familie noch immer aus Pietät in diesem morschen Gebäude weilen, oder soll sie indifferenter, unbefümmert um die ihr drohende Gefahr, die Hände in den Schoß legen? Welche Nachbarn soll sie als ihre Freunde anerkennen? Die pietätvollen, alterthümlich-freundlichen Romantiker, oder Diejenigen, welche sie auf die Gefahr aufmerksam machen und sie zur Renovirung anspornen? Soll sie den wohlmeinenden Rath eines Somfics, Hermann, Pázmándy u. s. w. zurückweisen und sich zu Jenen hinneigen, die ihre alte ruinöse Burg besingen, die gerne den unbedarbringlichen „Zaun“, der sie von den Kulturvölkern absondert, aufrecht erhalten möchten — Nimmermehr!

Der „Zaun“ muß niedergerissen, die Burg renovirt, verschönert und befestigt werden.

Wer dieß von den Juden fordert, ist entfremdet ihr Freund, nicht aber Der, der ihre unzeitgemäßen, veralteten Institutionen und Glaubenssagen glorificirt! — Der unheilvollste Stoß ward den Juden von Seite der Regierung verjagt. Anfangs war es scheinbar ein Einzelner, der ungehindert und ohne Unterlaß den heillosen Samen des Antisemitismus ausstreute.

Aber wie ein kleines Völkchen vom Schneegebirge herabrollend, immer größer wird, bis es endlich als riesige Lawine schreckliche Verwüstungen anrichtet, so war es auch mit dem Antisemitismus, der im Schoße der Regierung das Licht der Welt erblickte und unter ihrem Schutze in's verderbliche Rollen gerathen konnte!

Wer sind also die Freunde der Juden?

Ha egy lap, mely magát „Volksfreundnek“ nevezi, s mely a lapföre-

mottonak ezt írja: „Freiheit und Brod“ ily csunya zsidóbarát cikket mer hozni, kell, hogy minden tisztességes embernek arczába szökjék a vér. Ha a zsidó védi fajrokonát és védi önmagát, azt értem; de ha egy keresztény annyira sulyed, hogy azt hazudja a közönségnek, hogy ő antisemita, s azután tart egy zsidódicsimnust, melyben magát mint a zsidók új messiását akarja feltüntetni, ez infamia.

Azt mondotta a „Dunántúl“-nak és „Volksfreund“-nak szerkesztője azon nyilatkozatban, melyet ellenem lapjában írt, hogy nem fogad el birájául, mert én a politikát sportból üzöm. Igenis abból csinálok magamnak sportot, hogy az afféle politikai „hochstaplereket“ letörhessem, azért, hogy ne ámitassák a népet.

Önök czélja az volt, hogy engem elriaszszanak a pártból, hogy szabadon üzhessék a schwindlit az antisemitismussal. No, no! csak hátrább az agarrakkal.

Elhiszem, hogy nem tetszik önöknek az, ha valaki nem veti magát alá vakon az önök akaratanak, de hiába én hozzá szoktam a magam meggyőződését követni, s akaratomnak érvényt szerezni. Önök discreditálni akartak engem a publicum előtt s ugy akartak feltüntetni, mint egy renegátot.

Ma én kérdelem, hogy volt-e Pázmándynak joga haragudni azért, mert azt állítottam, hogy philosemita, s lapjai zsidóbarát lapok, ma midőn ily czikk jelent meg egyik közlönyében?

Reményem, ma már nem fogja Pázmándy képviselő ur tagadni, hogy az az antisemitismus, ur tagadni, hogy

nem egyéb, mint a választók számára kiállított lépes vessző.

En ma is az vagyok, a ki voltam, mert elvettem el nem hagytam, de hogy ezek után mi Pázmándy ur, azt a józan emberek ítéletére bízom.

Igaz, hogy ily körülmények között, midőn egy életerős pártnak összes működését arra akarja néhány ember felhasználni, hogy egy politikai swindlit, amilyen Pázmándy és az országgyűlési függetlenségi párt manifestumában kifejtett antisemitismus, segítsenek diadalra, kell, hogy a tisztességes elem visszavonuljon az ügyek vezetésétől.

Pázmándy ur azzal akart multkor a „Dunántulban“ lefozni, hogy azt mondotta, velem vitába nem bocsátkozhatik, mert nem tart éretti politicusnak. Nos én vártam a felelettel maig, mert sejtettem, hogy nemsokára fog kínálkozni az alkalom, midőn válaszolhatok. Hogy megfontolva és jól cselekedtem akkor, midőn a solidaritást Pázmándy és magam közt megszakítottam, bebizonyították a következmények; hogy meny nyi Pázmándyban a politikai character, azzal is tisztában vagyunk; ma én mondom, hogy Pázmándyval vitatkozni nem kívánok, ily kétkulacos politica nem criticát, hanem csak megvetést érdemel meg.

Ha valaki, ugy én csalódtam keserűen Pázmándy ur jellemében, hiába hivatkozik Pázmándy a barátság érdekmeire, én előbbrevaló kötelességemnek ismerem a közjót és azért kötelességet teljesítek akkor, midőn róla az álcát lerántom.

Tamássy.

Tárca.

A három nővér.

(Kép az életből.)
Írta: Gyalóka.

Egy gyönyörű fekvésű helységben, a világi zajtól elvonultan, több éven át bizonyos család zavartalan boldogságban élt. Gyula, a legidősb fiu, 25 éves, kétéve, hogy a katonaságtól megszabadult; mégis tartott az új behívástól; és e sejtelmében nem is csalatkozott. Nem érkezett ugyan váratlanul, de elég korán a behívó sárga czédula.

Nem használt sem sirás, sem rivás, Gyulának e boldog körből 24 óra leforgása alatt távoznia kellett; mert így határozta ezt a kérlelhetlen sors. E váratlan esemény folytán a boldogság rendes folyásában meg lőn akasztva. A közel elválást tartalmazó szavaknál a szerető anya szíve csaknem megrepedt bánatában, testvérei pedig sűrű könnyeket hullattak.

Gyula ellátva a legszükségesebbekkel, a szazad székhelyére indult; de ez nagy úrt képezett a családban, s csak azzal tudta magát némileg vigasztalni e kis kör, hogy egyrészt folyton az eltávoztottnak boldog jövőjéről és fényes kilátásairól beszélgettek, sőt minden tettök úgy volt intézve, hogy az a fiura és kedves testvére vonatkozzék; azonkívül meg minden tárgy is reá emlékezteték őket: a gondosan ápolk lugos az ő padjával, mely Gyula faragmánya volt s jó izléséről tett bizonyosságot, minden fa, virág, bokor stb.; másrészt Gyula eltávozása alkalmával azon

ígéretet tevő, hogy a harezmezőn csak a haza diésőségét és az ő szerencsésjőket keresi. „No féljete, ha visszatérek mindnyájatokat boldogokká teszlek.“

Folytonos visszaemlékezéssel a fiura és testvére egyik nap a másik után szokott rendben telt el.

Ha Zsófi a főzés mesterségében való előhaladása miatt diésérték, azt szokta volt dani: Ha bátyám megjő, akkor fogom a leg-szejjobbat főzni. Mari a fiatalabbik, — ki igen jól értett a varráshoz és himzéshez, — ha ezért szülői elismerésüket nyilváníták, azt felelé rendesen: „A legszejjbet mégis akkor himzem, ha Gyula visszatér és a kis Lina a viszontlátásra, ama boldog időpontra halasztott mindent.

Tehát minden gondolatjok, tettök és cselekvésük e boldog pillanatra volt irányozva: ha visszatér. A viszontlátás édes reménye kísérte és serkenté őket minden dolgukban.

Még csak egy hét mult Gyula szomorú bucsuzása után; azonban nagyobb csapás érte a családot, a kenyérkereső — az apa — irtelen megbetegült, s nemsokára rövid szenvedés után megszűnt élni. El lehet képzelné a bűt, bánatot, fájdalomt és keserűséget, melyet most szegények szenvedtek! Midőn halála óráját közelgőni érezte és az ég áldását kedveseire lekönnyörögné, leányaihoz fordulva ezeket mondá: „Az vigasztal kedvesim e komoly órában, hogy bátyátok nemsokára visszatér és rólatok anyáttal hiven gondoskodik. Hazajövetelét megérnem az ég nem engedte, e háza az ismét örömet és boldogságot fog hozni. Azon biztos tudattal és előérzettel távozem e világból kedveseim! hogy Gyulam nemsokára helyettesíteni fog,

erős támaszotok és hü oltalmazótok lesz. Is-ten veletek kedves gyermekeim!“

Ez a családra roppant csapás volt, mindent veszítette a családfőben, mégis imádrva ismerték el az isteni kéz rájuk mért sulyát, de érezték egyszersmind a gyógybalzsam üdítő erejét is, melyet a szeretet örök forrása mély sebökre az által öntött, mert most már legmagasb fokát érte el a remény az édes testvér viszontlátására.

Gyulának, a kedves Gyulának most már vissza kell térnie; azonnal folyamodtak a legfelsőbb helyre, melyben az özvegy három árván maradt gyermekével, az egyetlen fiut, mint kenyérkeresőt szabadon bocsátani kérték; volt is reményök annyival is inkább, mert sok helyen a legszejjb szavakkal biztatták és vigasztalták. Azonban az élet urának másképp tetszett határozni; ne is avatkozzunk annak mély titkaiba, mert azok kifürkészhetetlenek, ő tudja legjobban, mi tartott fel számunkra, öröm-e vagy bánat

A családapa elhunyna után vagy hat hét tünhetett a gyászos mult ködébe, midőn az anya nagy hivatalos levelet kapott. Épen vasárnap volt, az anya csak maga volt otthon, míg a gyermekek már korán reggel a s om-széd helységbe egy közeli rokonukhoz látogatóba mentek; ilyenkor csak este felé szoktak hazamenni.

Midőn alkonyat felé visszatértek, anyjuk eltitkolta, hogy azalatt míg ők távol voltak, levél érkezett, hanem azért a fájdalmat, a levertséget eltitkolni nem tudta; szavait szakadozottan, ugy szólván tagolva ejté ki, halavány kisírt arczán pedig a könnyek nyomait elég világosan lehet látni; mind e jelek

gyanítaták a leányakkal, hogy távollétük alatt valami rendkívülinek kellett történnie.

De el lehet-e titkolni a fájdalmat? a könnyeket el; ezeket is az egyéniség erős és kemény természete tartja vissza, de a hideg, a nem sürűen ömlő könnyek, melyeket csöppönként sajtol ki a szívből az arra ólom-sulylyal nehezült fájdalom, mint ez a szerető anyánál történt, vajjon nyujtanak-e ily könnyek enyhülést, könnyebbülést? Soha! Ily könnyeket csak a nagy szenvedés és mély fájdalom sajtol, ki ilyeket még nem hullatott, az nem volt még boldogtalan.

Sokkal nagyobb hatással van az emberre az elnemért, mint az elért boldogság; a remény körül mindig a végtelenség visszénye lebeg, a valóság a felett pedig rendesen a halál árnyéka, a végeesség borong. Ilyen a földi élet, ez szomorú sorsa!

Ezzel az eddig tán meg némileg boldog körből kihalt minden jókedv és nevetésre való hajlam, alig merték megkérdezni édesanyjuktól szomorúsága és levertsége okát, végre bátorságot vettek maguknak és kérdék édes anyjokat, hogy mondaná meg nekik, mi okozta ezen levert, sőt beteges állapotot?

S midőn e kérdést többször ismétlenék, nem állhatott többé ellen s erre így szolt töredező hangon leányainak: „Kedv-seim! borzasztó álomom volt, ugy tetszett, mintha már egy gyermekem sem volna.“ Tehát azzalatt, míg a néminél valánk áldatúl? kérdezték ismét a leányok. Az anya erre mitsem szolt, az érkezett hivatalos levél azonban oly mély benyomást tón a szegény anyára, hogy nem bírván magát, le kelle őt ágyába fektetni. Mielőtt kedves gyermekeitől ez este bucsut vett s nyugodalmas jó éjt kívánt volna, mind-

Felirata

a szombathelyi kir. közjegyzői kamarának.
Vége.

Ha pedig a kiskorokkal a nagykorúak is concurrálnak, avagy az örökösök mind nagykorúak, a felek maguk is jobb szeretik azt, ha ők jönnek be tárgyalás végett a központba, mintha ők hozzájuk mennek ki a tárgyaló közegre, mert ők a központban egyúttal egyéb dolgaikat is elvégezhetik.

Mindzeken kívül a rövid téli napokban a járattal utu őszi és tavaszi időszakokban egyes községek számos esetben a közjegyző által megközelíthetetlenek, éjjeli tartózkodásra teljességgel nem alkalmasok lennének. Emellett oly tömeges kiadással lennének összekapcsolva, amelyek a célnak még nem felelőnek.

Ha mindazáltal a helyszíni tárgyalás elrendelték, azt a tervezett díjtételek mellett eszközölni teljesen lehetetlen lenne.

A tárgyaló közeg nem érdemelhet munkáért sem többet, sem kevesebbet azáltal, hogy itt avagy amott tárgyal. Munkája egyenlő, fáradozása egy, bárhol végezze is azt. Az egyszerű megállapított díjtétel tehát nem változhatik, nem lehet hogy megváltozhatna azáltal, miszerint a tárgyalás a helyszínen történik.

Ami a két helyi tárgyalás közti különbséget előidézi, az csupán csak az, hogy ha a közjegyző a helyszínen megy, időt vesz az uton, fuvarbért köteles fizetni és nem étekezhet otthon családja körében. Ezen kiadásai és idővesztései, tehát azok, amelyeknek munkájához hozzá kell járulni, amelyek függetlenül attól léteznek és mérülnek fel. — Amennyit tehát fuvarbérre tesz, amennyi időt az uton elveszt, amennyi élelmezésre szükséges volt, annak, mint önmagában állónak — nem munkadíjnak, — de kész kiadásnak és idővesztésnek kell felszámítva lenni és kell, hogy azt a közjegyző visszakövetelhesse és bevehesse.

Minden más intézkedés nem helyes, képzelt, s a valóságnak meg nem felel.

A törvényjavaslatban felvett díjtételek azonfelül a helyszíni tárgyalást a díjtételek esélyessége miatt lehetetlenítik is.

Ugyanis, tekintettel azon körülményre, miszerint a vidéki hagyatékok legnagyobb részt csakis 1000 frtig emelkednek, — ha két díjas hagyatékot tudna egy nap a közjegyző elintézni, lenne 10—12 forint a jövedelme, amelyből fizetne legkevesebb 6 forint fuvarbért, saját fenntartására egész nap kiadna csak 3 frtot, vámozára 50 kr, maradna neki, vagyis családja fenntartására, iroda, segédzemélyzet stb. kiadásokra 2—3 frt; — ha pedig csak egy hagyatékot tudna elintézni avagy egyet sem, akkor munkájára ráfizetne 2—3 forintot, illetve 9—10 frtot.

S miután az 5000—10000 forintos hagyatékok igen ritkák, a 200 frtig terjedők pedig számosak, kétségtelen az, hogy egy év alatt a vidéki közjegyzők mind önkre mehetnek, mivelhogy állásukra ráfizetni lennének kénytelenek.

Vége meg kell még említenünk azt, hogy a törvényjavaslat szerint a gyámhatóság alá tartozó hagyatékok még sem lennének kötelezőleg a közjegyzőknek kiadandók.

Az igaz, a kivételek csak két esetben vannak sorozva, azonban azok meghatározása, olyan annyira általánosak, ruganyosak és magyarázat alá eshetők, hogy mindannyiszor,

egyiket szokatlan gyöngédséggel ölelte át, mintha csak előbb említett íjlesztő álmának igaztalanságáról akarna meggyőződni. A fiu halála, mert az volt tartalma a hivatalos levélnek, melyen sobzá a szerető anya szívét; hanem ő küldte magával, csak hogy a lányok előtt e titkot fél ne lebbentse.

Gyermekeit ugyan nem félté e miatt, érezte és tudta, hogy e szerencsétlenség neki haláldófos, de hősies hallgatása magasabb czélt akart elérni t. i. gyermekei közt az egyetértést fenntartani.

Az őszinte testvéri szeretet dacára, melylyel a leánykák egymás iránt viselkedtek, megsem lehet az mondani, hogy köztük teljes zavartalan egyetértés uralkodott volna. Mari, csufolódo természete sokszor könynyekre fakasztá a türelékeny Zsófit; a kis Lina pedig, ki mind a kettőt nyert oktatók, a két nővéreknél sokszor adott alkalmat a vég nélküli czivódásokra, melyek talán a bölcs és előre látó anya közbejötté nélkül heves czivódásokká fajulhattak volna, de az eszes anya csak egy szót hangoztatott s rögtön elhallgatott, kibékültek. És melyik lehetett e szó? A szives olvasó igen könnyen kitalálhatja: „Gyula”; mintha evvel ezt akarta volna kifejezni: „Gyermekeim! mit mond Gyula rólatok, ha bennetek így talál.”

Ez egyességet és békét hozott köztük létre; ebből kitűnt világosan, hogy bátyjukat szerfelett szerették.

Hanem még nagyobb csapás érte a szegény árvákat; a mely fájdalom, mely az atya egészségét felemészté, nem sokára őt is sirba vitte. Hogy mikor, mely órába adta ki lelkét, közölök senki sem tudja, de nem is tudhatta.

(Folyt. köv.)

amikor a gyámhatóság valamely hagyatékot a közjegyzőtől elvonni akar, ezt alkalmazhatja. Mert annak meghatározása, hogy hol végződik a számok esekélyi volta? mi van igen távol? mindig az egyéni fel fogástól függ, s ha azon fel fogás a közjegyzőkre nézve nem akar kedvező lenni, mindig lehet a hagyatékot a szolgabíróra bízni, vagyis részben ismét csak azon állapot maradna fenn a törvényjavaslat törvényre emelése esetében is a hagyatékokra nézve, amint az ma van.

Amit a közjegyzőség, a nép és az általános érdek megkíván, az a határozott és minden magyarázatot kizáró intézkedés.

A hagyatékot elintézésre tartozók a közjegyzőség körébe, ne legyen kivétel az alól semmitéle esekben. Tudja a nép, hova forduljon, hol találja meg a hagyatéki ügyeket, — ne legyen kénytelen majd ide, majd oda utazni, járni kelni, hogy felvilágosítást nyerjen.

Ezekben voltunk bátrak aggodalmainkat előadni. S ezeknek előadására nem vezett bennünket az, hogy minél többet tudjunk lelkárolni, de még az sem, hogy helyzetünkön javítani törekedünk. Ami előttünk lebegett, az az intézmény java, az a magyar közjegyzőség fennállhatása volt. Azért ha a zászlót előbbre nem tudjuk vinni, inkább maradjon azon helyben, ahol az most van, sem mint hogy hátra menjrn. De ha az előbbre menetel lehetősé, s áldozat kell, áldozathozatalra is készek lennünk, amennyire az intézmény jövője megengedi!

Minél fogva esedezünk, kérjük Nagyméltóságodat, a benyújtott közjegyzői törvényjavaslat 23—26-ik §-ainak módosítását akként kegyeskedjék eszközölni:

1. hogy minden hagyaték kivétel nélkül tehát a gyámhatóságok is kötelezőleg adassanak ki a közjegyzőknek, hogy:

2. a tárgyalások rendezése a közjegyző székhelyén tartassanak, hogy:

3. a mostani tárgyalási díjak megtartassanak, esetleg feltéve, hogy a törvényjavaslat minden egyéb részei, jelesül a 20-ik §. is elfogadtatik, csupán az 1000 frt. felüli hagyatékokra nézve változtassanak meg oly módon, hogy a díjtétel az: 1000—2000 frtig legyen 8 frt. 2000—4000 frtig legyen 10 frt. 4000—6000 frtig legyen 15 forint, 6000—10000 frtig legyen 20 frt. ezután minden 1000 forint után 1 frt. 50 kr., hogy

4. a helyszíni tárgyalásoknál a fuvar, élelmezési költségek és utazási idődíj a tárgyalási díjakhoz számíthatassék, hog

5. csakis a 100 forintig terjedő hagyatékok legyenek ingyen tárgyalandók, az esetben, ha a törvényjavaslat minden egyéb részei, jelesül a 20-ik §. elfogadtatik.

A szombathelyi kir. közjegyzői kamarának tartott üléséből.

Dr. Csukásy Károly, Kenessey Móricz,
kam. elnök. kam. titkár.

Néhány szó szarvasmarhatenyésztésünk érdekében.

Irta: Gothard Sándor.

A gabonatermelés napról-napra halátlanabb eredményeket sülö természetesen folytan, kényszerülve vagyunk a mezőgazdaság második főágára fordítani figyelmünket, az állattenyésztésre.

A tengerentúli termelés és behozatal özöne végleg tönkre tenni látszik a gabonatermelés jövőjét. Közlekedési eszközeink tökéletesülése, bár az emberiség közjólétének emelését elősegíti, mert az árak olcsósága a könnyebb hozzáférhetőséget mozdítja elő, a magyar gazdának ezen haladás mégis könnyen veszítére válik. Az árak behozatala oly tömeges, hogy e versenyvel a napról-napra emelkedő előállítási árak mellett máris alig mérkőzhetünk.

A tudomány napra újabb és újabb vívmányai napról-napra döntik romba azon előnyöket, mit a helyhez kötöttség nyujtani képes volt a termelőnek.

E ránk nézve szomorú körülmények közt, örvendtes jelenségnek tűnik fel a szarvasmarhának és a húsarúknak általánosán emelkedő értéke. Alig vagyunk képesek belátni horderejét azon örvendtes jelenségnek, hogy a szarvasmarha értéke, csak a 10 év előtti árákhoz hasonlítva is, majd 30—50%-al emelkedett. És dacára annak, hogy vásárlóinkra özönével kerül a szarvasmarha, ezen roppant tömegű áru mindig biztos vevőre talál. Ugy a húsmarha, mint a vonós állatok oly értéket képviselnek, mit 5—10 évvel azelőtt a magyar gazda álmodni sem mert volna.

Mig egy ily jelenség áll előttünk, addig a gazdának jövője felett desparálni nincsen komoly oka, az még egy mentésár, mely egy ideig menedéket nyujtat a helyzetének komolyságát kellőleg átkéintő gazdának.

Hogy e szerencsés körülmény mikor éri végét, az csak idő kérdése lehet. Mert a haladó tudomány nem hogy megállapodnék ott, hogy a tengerentúli gabnafélék és maradandó természetű árúk legyenek olcsón szállítaték, hanem csakhamar tova fejlődik oda, hol már a szerves életétől megfosztott nyers hús is szállítható leendő.

A hidegnek mesterséges utoni előállítására mellőzhetővé teszi a jégtolegnek, mint voluminos hűtő anyagnak alkalmazását. Az alacsony hőmérséklet ma már előállíthatjuk a nélkül, hogy a hideg fentartásához folyadékot megfagyasztásra volna szükségünk. Magának a légnak lehűtése, a 0 fokon alul semmi nehézséggel sem jár, mesterséges uton. Ily féle hűtő készülékek akár termeket képesek 0 fokon aluli légárammal átömlesztetni.

Hogy mikor lép tehát a tengerentúli hűs-piac sorompóba a beltermelés leverésére, az valóban csak idő kérdése lehet. A módok már nem hiányoznak.

Ezen — a magyar gazdára mindenestre íjlesztő — ténynel szemben csak egy módunk marad fenn a menekülésre. Ideje-korán, lehetőleg azonnal hozzáfogni a komoly munkához, hogy marhatenyésztésünket a virágzás tetőpontjára emeljük, hogy a nagy ellenfelek bennünk hasonlót találjanak.

Fegyverkezünk, mig nem késő; az önségely az egyedüli mód, mely biztos fegyvert ad kezünkbe.

Ha a husmarhának tömeges behozatala előzőli is e continenst, — ebben van lehetőség — de az éid vonómarhák és tejelő állatok be nem hozhatók, mert a szükséges tápanyag vele szállítása legalább ugy megdrágítja az importált árut, hogy az velünk alig versenyezhet, és az árakat lenyomni nem képes soha.

Még egy baj maradhat fenn, a *belföld túltermelése*. Ettől azonban kevésbé van okunk tartani, mert sajnos, az általános haladás mindig csigaleptekkel jár. Azon mérsékelt haladás pedig, mit a jelenlegesen fejlődő marhatenyésztés produkál, nem okoz túltermelést, mint ezt a példa mutatja.

Vége, hogy mint fog emelkedni gabonatermelés az állattenyésztéssel karöltve, azt a legjelesebb gazdák elméletileg és gyakorlatilag egy illusztrálták, hogy ehhez szólnunk egészen felesleges.

Hogy részemről a szarvasmarhatenyésztésnek a mai divatszzerű javaslatoktól némileg eltérő módját fogom ajánlani, az bővebb fejtegetés és magyarázatra szorul.

Igyekedni fogok azonban minden rendelkezésemre álló módon elmélet és gyakorlat által igazolni azt, hogy ezen törekvés, midőn az ár ellen uszni igyekszem, teljesen okadatolt.

Ma a marhatenyésztés emelésének újszólván egyetlen módja van alkalmazva. Ettől várunk minden jót, ez a vasárnapi gyermek, melyre nem kíméljük az áldozatot, ez a reménység, mely sötét kétségbeesésünket meg áderengni képes. És e panacea az *idegen tisztavérű tenyészmárhák behozatala*.

Mielőtt más módok lehetőségének szerény véleményezésére belemennék, e tárgyalás először elméletileg, azután néhány szomorú példa illusztrálásával, gyakorlatilag akarunk foglalkozni.

Magától Darwintól, a világ első rangú és örökre első rangú természetvizsgálójától vesszük kölcsön a távesővet, melyen keresztül e tárgyat szemlélni akarjuk. Teszszük ezt azért, mert magából a főforrásból akarunk meríteni, és azon fényforrással világítani, melynek e téren a többi csak reflexiója lehet. Teszszük azért, mert Darwinnak a „fajok eredetere” vonatkozó elmélete egy compact lánc, melynek minden szeme egy szilárd elv, igazság, ha egy eltörök, vele megszünt az összefüggés. Szerencse, hogy e szemek jól egymásba vannak fűzve és összeröghetnek. E láncnak szemeit, talán a haladó századok tudósai módosítani fogják, de összetörni meg sem kísértendik. Egy ily mű lehet csak vezérfonal eljárásunkban, melytől gyökere reformokat és orvoslást reménylünk.

Földmivélés, ipar és kereskedelem.

Boskovitz Samu pápai pipagyáros új pipaszajto készüléket talált föl. — A kormány az ipartörvény reformjára vonatkozó törvényjavaslatot betérjesztette. — A káposztaherlynyt úgy írthatjuk ki, ha forrásban levő vízzel leöntjük a káposztát, melynek csak külső levelei esnek áldozatul. — Gyümölcsfátrágnának a következőt ajánlják: 150 kilo egy evnél nem idősebb esonatot porrá törünk s 38 liter vízzel keverve kecsenyássá főzzük, ebből minden fa felasott tövére 7 literet öntünk higitva. — A gyümölcsfák körül gyept ne tőrjünk meg. — A lovak kólikáját a hideg víz itatása okozza.

Ujdonságok.

Előfizetést minden hó elején elfogadunk az előfizetési pénzeket lapunk felelős szerkesztője és kiadótulajdonosához kérjük küldetni a kímélvő példányok 10 krért kaphatók.

A képviselőválasztási mozgalmak már megindultak; a sárvári kerületben Szegedy Béla gr. Festetich Andor mellett visszalépett; a közégi kerületben Weörös István szolgabíró visszalépett sarkalják; ott Trefort miniszter sem lép föl, mivel a pozso-

nyi jelöltséget fogadja el. A muraszombati kerületben gróf Szécheny Todor jelöltséget emlegetik. Szt.-Gothárdon Széll Kálmánt és mérsékelt ellenzéki programmal Lóskay Bekegyt hangoztatják. No a rumi kerületben Istóczy Győző egyedül marad, oda ugyanis hiába fáradoz bárki is.

A szombathelyi légszuszítástól társulat mult vasárnap tartván közgyűlést azon 124 letett részvényből 105-öt 26 részvényes képviselt. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentéseit, különösen a légszuszítást és vele a jövedelem emelkedését a közgyűlés örvendtes tudomásul vette s a mérleget is elfogadván a nyeresémből részvényenkint 7 frtot állapított meg, 5300 frt 47 cent pedig a tartalékalapba utalt, s a légszuszítást, ugy a nyomásszabályozó szükséges kiépítésére 15000 forintot szavazott meg. Igazgatósági taggá Reitermayer József, felügyelő bizottsági tagokká pedig Tempel Ferencz, Waigand Károly és Desics József lettek. Végül Horváth János tag elhunytá fölötti részvételnek jegyzőkönyvileg adtak kifejezést.

A nagy halott. Lapunk mult számában távirat nyomán közöltük, hogy gr. Cziráky János kir. tárnokmester mult szombaton jobblétre szenderült. Alig pár héttel előbb hallgatta ki a király az ország közállapotának kérdésében, s most már nem ad tanácsot senkinek. Rendületlen hive volt az uralkodóháznak; nagy mérséklet, önmegtartózkodás, higgadt, komoly megfontoltság voltak erényei. Meleg ragaszkodással esüngött mindenkor az ő egyházának, a romai kath. egyháznak érdekeiben. Soha el nem évülő érdeme marad az, hogy a zsidóházasági javaslat megbuktatása körül egyik vezérszerep az övé volt. Az országzászlós hűlés folytán szívszűkületet kapott s már az első napon jött ő felsége a király, a herceggel, József főherceggel, Tisza Kálmán stb. részvételével Lovasberénybe. — A hült hamvakat Lovasberényből a magyar nyugoti vasuton szállították meggyünkbe, Kis-Czellebe kedden virradóra 3 óra 20 perczkor érkezett meg és onnan vitték Kenyeribe, hol a ravatalt a templomban állították föl. Ámbár a kemesaljai részeken a himlőjárvány pusztit erősen, mégis tömeges ember volt jelen a gyászszertartáson, melyet Zalika János győri püspök, 2 kanonok végezt nagy segédlettel. A temetésre Hidasy Kornél megyés püspök ur ő magát kérték föl, de a tisztelt gyengékedése miatt nem fogadhatta el. Az egyházmegye részéről Könymayer Károly cz. püspök ur ő maga, dr. István Vilmos püspöki titkár s az egész kemesaljai ker. papság esperesével voltak jelen, a törvényhatóságot pedig Radó Kálmán főispán ur ő maga, Reiszig Ede alispán, Förster Otto, Berzényi Dénes, Okolicsányi Dénes, Vidos Kálmán stb. képviselték.

A szombathelyi tornabál kezdett óta elterjedt volt, fényre-kedélyességre alig vetekegett vele bármelyik is; február hó 9-kén a Sabaria disztermében láttuk Jagasics Ilona és Mollit, Karg Janka, Bertalanffy Berta, Zarka Gizella (Papa), Szabó Mara, Bálint Sárika, Krengl Teréz, Sztgyörgyi Horváth Paulina és Laura, Reitermayer Szeferina és Gerencsér Ilona k. a. — Sarlay Ferencz, Jagasics Kálmán, Gaár Frigyesné, Bertalanffy Imréné, Zarka Dénesné, dr. Kronecker Józsefné, Szabó Lászlóné, Reiszig Edéné, Szentgyörgyi Horváth Zsigmondné, Reitermayer Józsefné és Gerencsér Jánosné urhölgyeket. A karzaton láttuk Kelemen Nep. Jánosné, Ennserné Gaár Mária, Bertalanffy Józsefné urhölgyeket és Mezey Berta s Kaiser Lincsi és Hölczl k. a. A tornabál hagyományos jöhrineve ezuttal sem szenvedett; az a páratlan kedv okozta, hogy reggeli 6^{1/2} órakor még az egész hölgyvilág jelen volt, onnan nem ment el senki. — Láttuk még ott Reiszig Ede alispánt, báró Gehringet Keszthelyről, két Schönburg herceget Rohoncziól, gróf Wurmbandt és gróf Trautmannsdorft Köszegről a 14. sz. dragonos ezredből. Sokan hiányoztak e szép bálból, kiket talán a kötelesség is szólíthatott volna. Hogy oly magyszerű volt a fesztelen kedv, az köszönhető a derék rendezőségnek; s a fiatal-ságnak, kik a kedvelt katonatisztekkel késő reggeli kitarottak.

Hírdetés. A szombathelyi dalos-egyesület f. é. febr. 26-án, hushagyó-kedden a Sabaria disztermében, saját czéjja javára zártkörű álarcos-bált rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté 8 órakor. Személyjegy 1 frt. család-jegy 2 frt 50 kr. Karzatjegy 1 frt 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hiralaplag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Simon Gyula győzteszerész, Kovács és Koller kereskedő uraknál. Kellő mennyiségű jelmezkezl gondoskodva van. Előjegyzések elfogadtatnak Kovács és Koller urak kereskedésében, hol is a jelmezek f. hó 25-án, illetőleg 26-án átvethetők lesznek.

A fennebb jel-elt bál fényesnek s igen népesnek ígérkezik s nagy a mozgalom mellette a városban. Eddigelő is tömeges előjegyzések s aláírások tétettek. Altalában, mint sok kellemes szórakozást s élvezetet ígérő mulatság, t. cz. közönség teljes figyelmét s pártfogását megérdemli.

Balogh második aljegyből megalsap melynek első meg. Először hamar azonban kult át, 1882. a „Vasmegey” Balogh terjedt egy lap műveiből egy ki. E fordított-selési könyv jelent Heine felül. 1867-be első és 1870 füzetét. Az a kedély, verse dallamos rith kívül jótékony a vasmegeyi budapesti lap által rendezett a megye megl tett stb. stb.

Mindzek lunk, hogy — hitünk szollat, a mely társa volt. Meg gondjaitól, beben is a leg

A r elnöke B Gyula ura illető kérv felvilágosí Kellő

A sz séghez áthelyezte lalta el.

A s iskola a kiűtött, 34 Ékte

haza esti tanonezok. éretlenség otthon az ha nem rendőség

Vas rotsága melyen a járásorvosi ben az k kíváncsiak pályázók h dr. Kállay Fülöp és E

„A j zsebe” c. montrei re főgymnasium loán becses tesz közzé. Henrikné re felhívjuk re

Kult zánkban ez ből 481 ma ezer magya — Ennek l mert tudni csak is ném ra és 101 láthatjuk h legművelteb arra is eg, késik, nem

Balog szerkesztője közönségtől Ez alkalomb a n pillantunk, ember egy szerkesztője, gyar nemzet és műveltség városban, v városban érjuk annak a egyik többny tizenhét évű lyára.

Balog szerkesztője ki 1867-ben „Vasmegeyi ismert tehets

Midőn l magyar vidék szelen csakis küzdelmeknél szerkesztő, m kor a vidéki kezdett. De l mindig a s testvériség ta

A magy fáradozott, a érdeme, ugy letünknek vál

Balogh második aljegyből megalsap melynek első meg. Először hamar azonban kult át, 1882. a „Vasmegey”

Balogh terjedt egy lap műveiből egy ki. E fordított-selési könyv jelent Heine felül. 1867-be első és 1870 füzetét. Az a kedély, verse dallamos rith kívül jótékony a vasmegeyi budapesti lap által rendezett a megye megl tett stb. stb.

Mindzek lunk, hogy — hitünk szollat, a mely társa volt. Meg gondjaitól, beben is a leg

Balogh második aljegyből megalsap melynek első meg. Először hamar azonban kult át, 1882. a „Vasmegey”

Balogh terjedt egy lap műveiből egy ki. E fordított-selési könyv jelent Heine felül. 1867-be első és 1870 füzetét. Az a kedély, verse dallamos rith kívül jótékony a vasmegeyi budapesti lap által rendezett a megye megl tett stb. stb.

Mindzek lunk, hogy — hitünk szollat, a mely társa volt. Meg gondjaitól, beben is a leg

Balogh második aljegyből megalsap melynek első meg. Először hamar azonban kult át, 1882. a „Vasmegey”

Balogh terjedt egy lap műveiből egy ki. E fordított-selési könyv jelent Heine felül. 1867-be első és 1870 füzetét. Az a kedély, verse dallamos rith kívül jótékony a vasmegeyi budapesti lap által rendezett a megye megl tett stb. stb.

Mindzek lunk, hogy — hitünk szollat, a mely társa volt. Meg gondjaitól, beben is a leg

A muraszombati Todor jelöltséget Széll Kálmán és a rumi kerületben marad, oda ugyanis...

Szemesvilágítást tartván közgyűlést, ahol 105-öt 26 részvételű és a felület, különösen a légjövödelem emelkezetes tudomásul vette a nyeresémből állapított meg, 5300 lekálalpa utalt, s a másszabályozó szűkforintot szavazott Reitermayer József, aki pedig Tempelky és Desies József nos tag elhunyt főkönyvileg adtak ki...

punk mult számában hogy gr. Cziráky mult szombaton pár hettel előbb szág közállapotának nem ad tanácsot volt az uralkodó-megtagadás, higas voltak erényei, gott mindenkor az kath. egyházak marad javaslat megbukerep az qvé volt. yán szívszélhűdést n jött ő felsége a József főhercege, gyilatkozata Lovasakat Lovasberényasuton szállították kedden virradóra t meg és onnan vatalt a templomlat a kemesaljai szűt erősen, mégis gyászszertartáson, üspök, 2 kanonok temetésre Hidasy mgát kérték föl, miatt nem fogad-réséről Könyg-r s ő mga, dr. r s az egész kesperesével voltak Edig Radó Kálmán Edig alsipán, Fürs-koliesányi Dénes, tek.

ornabál kezdett edélyességre alig is; február hó en láttuk Jagasics Bertalanffy Berta, bó Mara, Bálint györgyi Horváth yer Szerafina és arlay Ferenczné, Frigyesné, Berta, dr. Konecker Reiszig Edéné, mondne, Reitermayer Jánosné urhöl, Kelemen Nep. ária, Bertalanffy Berta s Kaiser páli hagyományos ett; az a páratlan t, órákor még t, onnan nem meg ott Reiszig et Keszthelyről, ohonczról, gróf nansdorffot Kö-szredből.]

o bából, kiket ott volna. Hogy n kedv, az kö-nek, s a fiatal-atistekkel késő

elyi dalos-egye-shagyó-kedden a ezéja javára melyre a n. é. a a rendezőség, y 1 frt. család- y 1 frt 50 kr. útának és hir-előre válthatók vácás és Koller nyisegű jelme-egyzések elfok-ak kereskedé- 25-én, illető- yesznek s igen mozgalom mel-tómegeg elő-általában, mint lvezetett igéro s figyelmét a

A rendező bizottság 12 tagból áll s elnöke Róthy László, titkára pedig Czodera Gyula urak, kikhez intézendők minden a bált illető kérdések s bárki azonnali készsége felvilágosítást s értesülést szerzhethet általuk. Kellő garantiáról gondoskova van.

A szombathelyi kir. adófelügyelő-séghöz titkárrá kinevezett Tóth Sándor általvezetvén helyét Perleberg Mór foglalta el.

A szombathelyi r. kath. elemi iskola első fosztályában a vörhenyjárvány kiütött, 34 növendék fekszik betegben.

Éktelen kurjongatás közt vonulnak haza esti 6 órákor a tanításról jövő iparosanonezok. Hát biz ez nagyon rosszul van, az éretlenség kiáltó jele. Hassanak első sorban otthon az iparosok az ily vásott fickókra s ha nem segít, tegye meg kötelességét a rendőrség a csend helyreállítására érdekében

Vasmegeye köztörvényhatósági bizottsága holnap rendes közgyűlést tart, a melyen a muraszombati — nevezetessé vált járóorvosi állás is betöltendő lesz. Mult izben azt hangoztatá „Nem kell zsidó” — kíváncsiak vagyunk a most történetekre. A pályázók hallomásunk szerint a következők: dr. Kállay David, Messer Samu, Korach Fülöp és Füredi Sándor.

A honfoglalás kezdete és befejezése cím alatt Csuday Jenő esorna pre-montrei rendü kanonok és a szombathelyi főgymnasium tanára éppen napainkban kiválóan becses nagyobb történelmi tanulmányt tesz közzé, mely a napokban özv. Seiler Henrikre kiadásában jelenik meg. Előre felhívjuk reá a figyelmet.

Kulturális egybehasonlítás. Hazánkban ez időszerint 719 hirlap létezik. Ebből 481 magyar. Népeségi arány szerint 12 ezer magyarra esik egy, 13 ezer németre egy. — Ennek legnagyobb részét a zsidók teszik; mert tudnunk kell, hogy a zsidóság kiválólag csak is német lapokat olvas. — 33 ezer szlavur és 101 ezer románra egy—egy. Ebből láthatjuk hogy mégis csak a magyar nép a legműveltebb. Hej pedig de elkélne még arra is egy kis tudnivalóság! No de: „ami kék, nem” mulik.

Balogh Gyula a „Vasmegeyei Lapok” szerkesztője esütörtökön bucsuzott el lapja közönségétől 17 évi küzdelmes működés után. Ez alkalomból a következőket írják nekünk: Ha a magyar hirlapirodalom történetébe pillantunk, alig találunk példát, hogy magyar ember egy lapnak tizenhét évig lett volna szerkesztője. Tizenhét évig lett volna a magyar nemzet napzsámosa és a magyar nyelv és műveltség terjesztője. És ha ez már a fővárosban, vagy valamely nagyobb magyar városban érdem, mennyivel inkább nyújthatjuk annak az elismerés babóráit, ki hazánk egyik többnyelvű nyugoti megyéjében ezeltől tizenhét évvel vállalkozott eme tövises pályára.

Balogh Gyuláról a „Vasm. Lapok” szerkesztőjéről akarunk röviden megemlékezni, ki 1867-ben megalapította Szombathelyen a „Vasmegeyei Lapok”-at és mind ez ideig elismert tehetségű szerkesztője volt.

Midőn lapját megindította, még alig volt magyar vidéki lap, legalább a nyugoti határ-szélen csakis egy. És ha még most is nehéz küzdelmeknek íván kitéve vidéken egy lap-szerkesztő, mennyivel inkább volt akkor, mi-akor a vidéki hirlapirodalom csak sarjadosni kezdett. De Balogh soha sem ismert akadályt, mindig a szabadság, az egyenlőség és a testvériség tanát hirdeté.

A magyar nyelv terjesztése körül sokat fáradozott, a színház megalapításában is van érdeme, ugy a tüzoltó- és száncs más egy-letünknek vált javára az ő működése.

Balogh Gyula 1867-ben mint megyei másod aljegyző kilépve a megyei szolgálatból megalapította a „Vasmegeyei Lapok”-at, melynek első száma 1867. október 1-én jelent meg. Először hetenkint csak egyszer, csak-hamar azonban kétszer megjelenő lappá alakult át, 1882. januárban politikai lappá lón a „Vasmegeyei Lapok.”

Balogh munkássága azonban tovább is terjedt egy lap szük kereténél. 1860-ban Heine műveiből egy jókora füzetet fordított és adott ki. E fordítmányokat tartalmi hűség és verseselési könnyűség tekintetében, az azóta megjelent Heine fordítmányok egyiké sem múlta felül. 1867-ben kiadta eredeti költeményeinek első és 1870-ben költeményeinek második füzetét. Az azokban kifejezett mély érzelem, kedély, verseselési könnyűség, szép rím és dallamos ritmusok kiváló előnyei. Ezekben kívül jótékony célra számos évig szerkeszté a vasmegeyei napirtást s közleményeket írt a budapesti lapokba és 1876-ban a Vasmegeye által rendezett Berzesenyi ünnepegy alkalomból, a megye megbízásából emlékkönyvet szerkesztett stb. stb.

Mind ezekhez mi magunk annyit csato-lunk, hogy a java férfikorában élő kartárs — hitünk szerint — nem teszi le végkép a tollat, a mely neki annyi évek során át hű társa volt. Megszabadulva a szerkesztés napi gondjaitól, bajlódásaitól szép tehetséget jöve-beben is a legemesebb irányu irodalomnak

szenteli s egészsége helyreállása után Balogh nevével még találkozunk.

Felhívás a termelő gazda közönséghez A cukorrépa termelése kiterjesztése érdekében szándékozik a büki czukorgyár a termelést Kis-Czellben és vidékén behozni, úgy mint Sárvárott, Szombathelyen, Acsádon, Kőrmenden és Kőszegen történt és ennek folytán a következőket ajánljuk: Egy tiszta métermázsra repáért (azaz 100 helyett 95 lesz számítva) a termeszto által a kis-czelli állomásra állítva, ott mázsálva és átvéve fizetünk 88 krt, azaz nyolcvannolcz krajczárt mintovábbi törkölyvisszaadás nélkül. Azon termelők, kik 5 kat. holdnál kevesebbre szerződnék, a szükséges repámagot a gyárból kilaját 20 krajczár kapják és a megmunkálásra kat. holdanként 20 forint előleget nyerneik, mely nekik fele részben a szerződés megkötése alkalmával, a másik fele pedig a palánta egyezésekor fizetik ki. Ily termelőknek a repavetés eszközésére a czukorgyár egy vetőgépet s szakértő embert bocsájt díj nélkül rendelkezésükre. Nagyobb termelőkkel, azaz olyanokkal, a kik 5 kat. hold repánál többet akarnak termelni, külön szerződést kötünk, mely szerint azok kötelesek, magukat a szerződéshez mellékelni általános feltételeknek alávetni. Folyó hó 20-án egyik megbízott tisztünket Kis-Czell és vidékeire küldjük, néhány napot ott töltve, hogy a termelő gazdaközönséggel érintkezésbe léphessen és kellő felvilágosítást adhasson, a mely alkalommal a szerződés megkötése foganatba vétethetik. A büki czukorgyár igazgatósa.

Az új földadókataszter munkálataikat már az illető községekbe küldik közszemlére leendő kitétel végett; a mint Németh Miklós, Táplánfa község birája veünk közli, az 1875 év előtti és a jövő adómenyiséget néhány nagyobb birtokosnál következőleg tüntetjük ki:

	1875-ig	most
Gróf Erdődy Ferencz		2567.65
Radó Kálmán főispáné	1106.75	849.20
A büki czukorgyáré	386.69	569.98
Polányi Jánosné	271.22	1348.35
Széll Ignác	565.79	957.79
A plebániabirtoké	497.33	253.78
	109.99	

A kisebb birtokosok adója kisebb-nagyobb mértékben szintén emelkedik, miként a neki kiküldött birtokosok tanúsítják. A mint tudjuk, az adóemelkedést sok helyütt a mivelési ág változása idézte elő.

Roppant himnljáróvány dühöng Kemesalján, egész családok feküsznek és pusztulnak el, a járvány még Veszprém megye szélén is pusztít. A megyei közegészségügyi bizottság a héten ülést tartván kimondá, miszerint minden községben egy fabódé volna elhelyezendő a himnlbetegek számára, vagy a temetésig a pajtába tennék ki a holttestet. Szükséges, hogy a himnlbetegek az érintkezést, látogatást megszüntessék, a szoba levegőjét sósavval hígított mézhalvaggal fertőtelenítsék. — A törvényhatóság bizonyára megiette az óvórendszabályokat, hiszen ugyis kévés a magyar; kár minden egyes tagjának korai elhunyt Vagyázzon a nép, szellettekse lakását, legyen kényes a tisztaságra.

Megrendelő felhívás ily című munkára: „Zrinyciek a magyar történelem”-ben. 1566—1704. Irta Csuday Jenő, csorna-premontrei kanonok s okl. főgymn. tanár. E munkában a Zrinyci család történetét adom át a magyar közönségnek 1566—1704. tulajdonképen tehát folytatom és befejezem Salamon Ferencz „Első Zrinyciek” című munkáját. Egy része e munkának „Egy magyar család” cím alatt már 1882-ben megjelent, melyről „Századok” ugyanazon év folyamán X-ik füzetében többek között ezeket írta: „Szóval az előtünk fekvő munkáról sok tekintetben elismerőleg emlékezhetünk meg: e részletből is láthatjuk, hogy számottevő munka lesz történelmi irodalmunkban.” E bírálat által biztosítva, hozzá fogtam a nagyobb nehezbe, azon rész megírásához, melyben a család története a nemzet történetévé válik, melyben a családot a nemzet előtt hurocolják az enyészet szélére s hol a család drámája befejeződik, ott a magyar alkotmány sirját is megásták. Ezen, az egész nemzetet érintő és somoru eseményekben oly gazdag kor megírásánál sohasem tévesztettem szem elől azt, hogy „Igazságot kell adni mindeninek s óvakodni az igazság bitorlásától”. A munka mintegy 22—23 nagy iv terjedelemmel folyó évi június hó első napjaiban fog megjelenni. Megrendelési ára 2 frt 50 kr., bolti ára 4 frt. Gyűjtők minden 10 megrendelő után egy tiszteletpéldányt kapnak. A megrendelő iverk szerzőhöz (Szombathely) czimezve legkésőbb folyó évi márczius hó végéig visszaküldendők.

Vasvárot a folyó hó 2-án igen sikerült bált rendezett az ujonnan alakult tüzoltóegylet. Nem is hitte volna az ember, mily szép társaság kerül ki ebből a kis Vasvárból. Az igaz, hogy jelen volt a város színe-java. Az intelligencia majdnem teljes számban részt vett a mulatságban. A tiszta jövedelem 44 frt 82 kr. volt a működő tüzoltók segélyalapja javára.

Fölfűzettek: Horváth József ügyvéd 2 frt 50 kr., Györy Kálmán ispán, Eggenberger

Teréz urhölgy, Binderer Károlin urhölgy (Kám) egyenkint 2 frt, Binderer János vendéglős (Oszkó), Vársárhelyi János lakatos, Bertalanffy Viktor gyógyszerész, Patonai István jegyző (R.-Hidvég), Kereszturi József, Löwy Sándor (Győrvar), Kohn Sándor, Freund Sándor egyenkint 1 frtot, Auerbach József, Reichenfeld N., Molnárffy Géza szolgab., Almásy Mihály, Kiss Gyula, dr. Markovics Sándor, Bartha Sándor, Fliner Jakab egyenkint 50 krt, Csempez János 30 krt, Kovács László 20 krt, Lakatos István vendéglős (R.-Hidvég) 1 frtot. Összesen 22 frt. Jegyekből és tombolából befolyt 66 frt 10 kr. Összes bevétel 88 frt 10 kr. A kiadás összesen 43 frt 28 kr. volt.

Tüz Vasvárot. Multkor (febr. 13.) este 7—8 óra közbn tüzlárma riasztotta föl a vasvári lakosságot. A tüzoltók épen együtt voltak az iskolateremben. A tüzhöz futni egy pillanat müve volt. Egy szalmás ház égett két szalmás ház között. A tüzoltók, meg a nép is azonnal megszállták a házakat, s a tüzet erős munkával, kitartó fáradsággal sikerült lokálni. Egy óra múlva a szalmás háztető részint leégett, részint leszedetett. A tüzszikra a tetőről lehánytatván a beégés megakadályoztatott. Az égő ház mellett közvetlenül felhalmozva volt 10—15 öl fa rakásnak legnagyobb része szintén megmentetett. Az érdem nemcsak a tüzoltóké, de az egész népé; mert a még föl nem szerelt tüzoltóság alig ha tudta volna a tüzet lokalizálni, ha a népek kicsinje nagyja nem utánozta volna a tüzoltókat a ténykedésben.

Lapunk ez évi 5. számában „Bál az iskolában” czimmel hozott újdonságunkra nézve szives kézséggel, az igazsághoz hiven kijelentjük, hogy a t épen nem Legáth Kálmán mis-kei plebánus ur küldötte be.

Közjegyzőfelhívás, vagy gyakorolt segéd kerestetik a felső nyelvi közjegyzőhöz. A magyar és német nyelvi bírása szükséges.

Királyi adomány. Ő felsége a király a földosi önk. tüzoltóegyletnek 100 frtot adományozott.

Óri-Szt.-Péteren folyó hó 10-én az ottani önkényes tüzoltó egylet táncmulatóegylet rendezett, mely fényesen sikerült; rövidesen is csak annyit említnék a jelen volt hölgykoszorúról: Hirschl Marcsát Kerczáról, Payschmidt Marcsát Rusztról, Török Treszkától és Könye Mária k. a. látuk Óri-Szent-Péterről.

Ivanczon folyó hó 12-én a vendéglőben Mihálykó István morácsi lakost Szőke Mihály és Köbli János megverték és a két borbéren megnemérhető atyafit másnap a csendőrség elkísérte Óri-Szt.-Péterre. A beteg felgyógyulásához kevés remény van.

Elzárkótt a zsidóok. X. község lakói csak hirből ismerték a zsidókat, míg végre egy példány náluk is bekopogtatott összes batyujával, hogy leteljedik. A község szabadkodik, megelt ő eddig zsidó nélkül, meg is fog élni ezután is. A tulzók már kiakarták verni a jövevényt, de utóljára hallgattak a tapasztaltabb öregek tanácsára s elballagtak papjukhoz megkérdezni, vajjon mielő véleménye van a kérdésben. Megértve a dolgok állását mondá az nekik, hogy a zsidónak a leteljedési engedélyt meg kell adni, önmagát fentartani képes, bünyviszgalat alatt sem áll. Nem tetszett a községi küldötségeknek, nekik hát meg sem kell zsidó; s mert a törvény megszegőt börtön fenyegeti, valamint hát tisznek. Nem vettek a zsidótól egy doboz gyufát sem, az csak leste a napkeltét s várta a nyugtát, de vevő nem zavarta az ő csendes ábrándozását, csak házi ura vett egyet-mást a lakbér törlesztésére. Néhány hónap múlva a zsidó bucsut sem mondott a káznélifának, odább állott a nélkül, hogy valakinek fájt volna utána a feje.

Eljegyzés. Gömbös Elek szergényi uradalmi ispán a legközelebb Ehen Gizella kassaszonyt, Ehen Gyula szombathelyi ügyvéd kedves, széplelkű nővérét jegyezte el.

A közép vast ágostát ev. esperesi kerületben Káldy Gyula lemondása folytán Rupprecht Tasziló városudászti birtokost választották meg v. esperesi felügyelővé. A tisztelegő küldötség e hó 12-kén járt Városhodászra, a hol kitünő, magyaros vendég-szeretetre talált.

A juáki tüzoltóegylet szerháza javára rendezett táncvigalom sikere mellett a jövedelem felül a kivilágos kivrirradüg tartott tánc is a legjobb bizonyíték, a melyen fölfűzettek a következők: Hodász Endre, Stegmüller János apát, Kelemen N. János, Deutsch Lajos, Bény Nándor főparancsnok, Pintúr Mihály kasznár (Héraháza) egyenkint 2 frt., Maties N. (Kisunyom) 1 frt 50 kr., Pál Ignác (Felső-Paty), Huszár Gyuláné, Bognár József tanító, Stirling Miklós, Lan Kovits József, Vörös Károly, Rózsás N. (Szombathely), Szabó Farkas (Ó-perint), Günsberger Lipót, Polák N., Magyarász Nándor plebánus, Deutsch Jakabné, Eisinger Ignác, özv. Kovács Sándorné, Németh Sándor, Póczik Ferencz (Kisunyom), özv. Bertha Jánosné egyenkint 1 frt., Börzsönyi Ferencz alparancsnok, Németh Imre, Banits Ferencz postamester, Fodor Lajos szakasz-parancsnok, Krausz Kálmán, Varga Imre ispán, Farkas Géza postamester egyenkint 50 kr. És végül

Seper József nárai földbirtokos az egyletbe mint pártoló tag belépett és tíz évi pártoló tagdíjat egyszerre lefizetett 10 frt. Mely kegyes adományokért a nemeselekű s a tüzoltóügy iránt érdeklődő felülfizetőknek hálás köszönetét nyilvánítja az egylet nevében.

H u s z á r G y u l a, egyll. pénztárnok.

Szénegető és Vágod községeink — mint a turzási próbából látszik — egész községelet fölött iekusznek. Ha derék, becsületes keresztény vállalkozó akad, a vidék egész kinsébányára bukkán.

A német-gencsi dalárda-egylet f. évi február hó 17-én a német-gencsi vendéglőben várkörű táncvigalmat rendez. Beléptidij személyenkint 30 kr. Kezdeté 7 órakor. Felfűzítéseket köszönettel fogad az egylet s hirlapilag fogja nyugtázni.

Kutba ugrott. Miként lapunknak írják: Gámpel Lipót jánosházi közpénzügyér folyó hó 11-én saját udvarokon levő kutba ugrott; mire kivették, már meg is halt. A szerencsétlen tettének oka abban található fel, hogy már hosszabb időt óta elmebajban szenvedett.

Mezőgazdaságunk általános fejlődése az újabb időben elhódítja a termelés és forgalom ama tényezőit is, melyek tekintetében eddig meglehetősen az idegen befolyás gyámsága alatt állottunk. Ily örömdetese fejlődést mutat a mezőgazdaságlag főfontosságú vetőmagtermelés és magkereskedés is, a mennyiben a hazánkban termelt gazdasági magvakból, statisztikai adatok tanúsága szerint, már meglehetősen kivitelünk van; holott még csak néhány évvel ezelőtt tetemes import utján adóztunk a külföld haladottabb államainak; tehát e részben is sikerült termelésünket az idegen — semmi tekintetben sem előnyös — befolyásról függetleníteni. Ezt írja a függetlenségi párti „Egyetértés.”

A „Szőlőszeti-, Borászati- és Gazdasági Lap” ez évi folyamának 2-dik száma megjelent. Tartalma változatos. A szőlőset és borászati rovat szőlő Tokaj-Hegyaljai bor kezeléséről, az új borok lefej-téséről, továbbá új szőlőfajtáit ismerteti és fűchsin felismeréséről igen gyakorlati módon értekezik. Gazdasági rovatában a lépénekről közöl egy rövid de gyakorlati cikket; a fűmagvak hamisításáról s a vetőmagvak csirázási fokozásáról hoz közleményeket, végre pedig „Egy kis statisztika” cziműn dióhéjban adja hazánk mut évi ki- s beviteli forgalmának képét, a belőle folyó tanulság és buzdítás kísérletében. A vegyesek rovatára elegeg élénk s gondai van összeállítva. Találunk még e számban irodalmi rovatot, kérdéseket s feleleteket. — Ezen tapintatosan szerkesztett lapot, mely havonként kétszer jelenik meg, évi 4 frtyi előfizetési ár mellett, ajánlhatjuk olvasónaknak. Szerkeszti és kiadja Maurer János, borászati szakbíró. (Kassa, Maurer-udvar.)

A kisbirtokosok hitelügyének szervezéséről figyelemre méltó cikket közöl a „Gazdasági mérnök” czimű mezőgazdasági és műszaki hetilap legutóbbi száma, a mely változatos és gazdag tartalmánál fogva egybékint is megérdemli a felemlítést. Tartalmából kiemeljük dr. Rosenpitz Sándornak a lap amerikai rendes tudósítójának örd-kes leveleit, a lap angolországi levelezőjének a Hombur folyam szabályozásáról írt érdekes cikket s a vizimalmok számára való turbina ismertetését. Különösen érdekes az önálló cikkek mellett a „Gazdasági szemle” című rovat, mely a bel- és külföldi gazdasági mozgalmakról az egész nyugtált világból érdekes és gyors tudósításokat közöl; nemkülönben a „Kiállítási értesítő” című rovat, melyben az országos kiállításra vonatkozó minden hivatalos ietékedés és társadalmi mozgalom híven és gyorsan közöltetik; végül különösen ki kell még emelnünk a „Tálmányok és Hasznos tudnivalók” rendes és fölötte érdekes hasznos rovatát. A „Gazdasági Mérnök” megelőző számaiban érdekesnek tartjuk még felemlíteni azt a jeles és figyelemre méltó cikket, mely a külföldi követ-ség-khez gazdasági és műszaki a t a c h é k alkalmazását sürgeti, továbbá a hengeralmoknál a gazdasági takarékoságáról, a pancsovai selyem fonógyártásról, a szarvasmarha-istálló építéséről stb. szőlő közös hasznu cikkeket, nemkülönben Matlekovits Sándor államtitkár jellemrajzát és arezképét. A „Gazdasági Mérnök” közhasznu voltát e néhány adat is eléggé igazolja, miért is el nem mulasztathjuk a jeles szaklapot a művelt gazdaközönség, ugyszintén a mérnökök és építészek szives figyelmébe és megérdemelt pártfogásába ajánlani. Előfizetéseket egész évre 10 frt. félévre 5 frt, negyedévre 2 frt. 50 krajczával meg az év elejétől fogva elfogad a „Gazdasági Mérnök” kiadóhivatala (Budapest csillag-utca 8. sz. a.)

Vegyes rövid hírek.

A hazából. Zala-Egerszegben a lakáshány nagyon érezhető. — Az iskolai takarékpénztárak száma hazánkban már 531. — A tiszta-eszlári bűn-per alkalmából ismert Ónody-Szefyfi ügyben a nyiregyházi törvényszék a vadindítványt

Onody ellenében elejtette. — Fővárosunkban több zsidó van, mint egész Franciaországban. — Grosz Adolf országos zsidógyűlést hirdet. — Domrádról jövő lakadalmas nép mintegy 34 főnyi szekeresül-lovastul a Tisza jege alá merült, csak a bögös maradt meg.

A külföldről.

Ausztriában a postai takarékpénztárak szépen virágznak — Az egyiptomi hadsereget az álprófeta hadai folytonosan verik. — Az orosz tisztek egy része szükségesnek tartja Lengyelország visszaállítását. Id. gróf Eszterházi Miklós Tatán születésének 80-ik évfordulóját ülte meg. — Mr. Fergerd duszgazdag skót 500 ezer fort sterlinget hagyott „Osmin” nevű csodórének és utódainak ellátására. — Ephruszi zsidóbankár nejét bemutatáskor az orosz ezárné egy szóra sem méltatta.

Piacziárak.

Szombathely, február 15.			
Buza 50 kilogramm	4.70	4.60	
Kozs 50	4	3.90	
Arpa 50	4.20	3.90	
Zab 50	3.60	3.50	
Kukoriceza	3.50	3.40	
Budapest, február 15.			
Tiszavidéki buza új 78 kilogramm	9.90	9.95	
" " " " " " " "	10.	10.05	
Pestvidéki " " " " " " " "	9.80	9.85	
Fehérmezei " " " " " " " "	9.80	9.85	
Bánsági " " " " " " " "	9.50	9.55	
M. északv. " " " " " " " "	9.50	9.55	
Kukoriceza bánsági 78	6.70	6.7	

Nyilttér.*)

Köszönetnyilvánítás.

„Tekintetes ur! Kötelességemnek tartom Önnek s egyszersmind azon ismerőseimnek, kik nekem a svájci labdacsokat javasolták, hálás köszönetemet kifejezni. E labdacsok aranyéremben, székrekedésben stb. kitünő hatásuk, mivel sem fájdalmat, sem semmiféle kellemetlenséget nem okozva gyógyítanak. — Tiszteettel Gleissner J. Bettelgrinben, Oberleutendorf m. Csehországban.”

Brandt Richárd gyógyszerész urnak Zürichben. (Svájcz.) Egy doboz ára a gyógyszerházakban 70 kr.

* Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Eladandó házhelyek.

Szombathelyen az „Árvaház”-zal szemben nyíló Kövi-utca végén lévő szántóföldeimből 4 házhelyet kimerve elárusítok megjegyezve, hogy mindegyik házhely ismét 3 házhelyet foglal magában.

A vételár és feltételek iránt értekezhetni velem személyesen vagy írásban.

Szabó István,
Ujteza 14. házában

Első egyesületi
butor-, ásvány-, ércz- és fakoporsó-raktár
a „**Sabariához**”
Szombathelyen.

Mindenemü szoba-butorok, egész szobaberendezések és egyáltalában az asztalos munka keretébe vágó tárgyak a legszolidabb kiviteiben és a legjutányosabb áron kaphatók. Különösen felhívjuk a n. é. közönség figyelmét az új honi találmányu és gyártmányu **ásványkoporsókra** melyek mind **diszre**, mind **tartósságra** felülmúlják az eddigi használatban volt **érczkoporsókat**.

Ezen ásvány-koporsók 30%-al olesőbbak az érczkoporsóknál. Kizárólagos elárusítási raktár egyedül csakis nálunk alulírottaknál rendeztetett be. Raktárunkban a legváltozatosabb kivitelű és nagyságu **érczkoporsók**, továbbá **brünni díszítményü érczkoporsókhoz hasonló fakoporsók** kaphatók; kizárólagos raktár csakis nálunk létezik.

Szemfődelek, koszorúk és virágok.

Továbbá kaphatók nálunk saját gyártmányu **fakoporsók**. Minden a legjutányosabb áron.

Manseer József, Palkovics Gyula és Bencz Lajos,
szombathelyi asztalos mesterek.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsénk a nagyérdemu közönség becses tudomására hozni, miszerint

helyben a Sabaria szálloda átellenében
február hó 2-án, egy
**fűszer, anyag, festék-
és
gyarmatáru-kereskedést**
nyitottunk.

Ajánljuk dusan berendezett raktárunkat ugymint:

**czukor, kávé, tea, jamaica-rum,
sajtok, szalámi és déli gyümölcsök,**
valamint minden egyéb e szakmába vágó árukat a legjobb és legfinomabb minőségben.

Teljes tisztelettel
Legáth testvérek.

Légzőhurut, teljes étvágytalanság, légzési szükség, mellfájás, heves és kínos köhögés meggyógyított.
Bátorítás a vigasztalanoknak és nehéz betegeknek!

Ezeren, kiket már mindenki csaknem elveszettek hitt, e gyógyhatásu italnak köszönik életüket s élvezik most annak örömeit.
(A meggyógyultak saját szavai.)

Hoff János cs. kir. udvari szállító urnak
Bécsben, gyár: Grabenhof, Bräunerstrasse 2., gyári raktár és iroda I., Graben, Bräunerstrasse 8.

Rozsnyó, 1883. szeptember 21.

Első sorban fogadja legbensőbb forró köszönetemet jó kimondhatatlan gyógyhatásu Hoff János-féle malátagyártmányaiért, melyekkel — ezer hála istennek — sok és súlyos bajomat csillapította. 64 éves nő vagyok, férjem timár, a leghidegebb, legzordonabb télben is kénytelen vagyok vásárokra járni, sokat szenvedtem nehéz lélekzésben, mellfájásban, heves köhögésben, mégpedig súlyosan, 3-4 héten át feküdnom kellett és gyakran 9-10 napon át, éjjel-nappal kénytelen valék ülni, mert a fulladástól képtelen voltam feküdni, a gyógyszerek pedig nádalyokkal és vesicátorral együtt sem sokat használtak. Ekkor olvasott férjem a hírlapokban az ön gyógyhatásu szereit felől s 1879 óta használok az ön kifejezhetlen jótékony Hoff János-féle maláta-gyógytárgygyártmányait, istennek hála, a legjobb eredménnyel. Mégegyszer: legmelegebb köszönetemet! Bátorítok 30 palaczk Hoff János-féle íris malátakivonati egészségi sört gyorszállítványként, utánvét mellett kérni.

Rozsnyó, Felső-Magyarország.
Tisztelettel.
Kirner Jozefina.

Baja, 1881. november 27.

Tudatom önnel, hogy az ön Hoff János-féle maláta-kivonatanak használata, 73 éves atyámnál, ki makacs légzőhurutban és teljes étvágytalanságban szenvedett, mely betegségek minden gyógyszerrel daczoltak, a hurutot elmulasztotta s étvágyát ismét helyreállította. Következik a megrendelés 50 palaczk malátakivonati egészségi sörre, 2. kilo maláta-csokoládéra és 5 zacskó malátacukorkára. Tisztelettel
D. Löwy.

Czim: **Deutsch Simon** Tokajban, Magyarorszában.

Statisztika és elismerés.

Alapítási év: 1847. — 59. kitüntetés. — Több mint 1 millió köszönő-irat. — A Hoff János-féle maláta-gyógytárgyszerek eladása minden művelt államban, 27,000 elárusító helyen eszközöltetik, ebből esik Nyugat-Európára 12,800, Kelet-Európára 9000, Amerikára 4300; ezekhez igénybe vétetik Európában 1600, Amerikában 400 ujság. — Az 1876. és 1877. évben 9 udvari szállítói pátenssel kitüntetve. (Ezek között az osztrák császár, a német császár és a szász király ő felségeik újabb kitüntetései) minden ország orvosai rendelik, a beteg előszeretettel használja s bennök üdülést, erősödést talál. A nem valódi maláta-gyártmányok nélkülözök a Hoff János-féle maláta-gyártmányok gyógyfű-pótlékát s azoknak eddig még el nem lesett készítési módját. Vételnél szigoruan tessék megfigyelni a védjegyet (Hoff János feltaláló arczképe, álló ovalban.) E védjegy nélküli hamisítványok nem bírnak gyógyhatással.

Főraktár Szombathelyen: Kelemen N. János, **Szarvas:** Nyácsik Soma, **Körmen:** Rác János, **Kőszeg:** Schneller Lajos, valamint az összes hazai gyógyszerházakban.

12-3

Előfizetési felhívás

az
„ÁRLEJTÉSI KÖZLÖNY”

X. ÉVFOLYAMÁRA.

Egyedüli s legrégibb, tehát különösen a külföldön is a legelterjedtebb közlönye az összes magyarországi és a honi vállalkozókat érdeklő ausztriai, horvátországi, bosz. riái s külföldi árlejtéseknek, a melyek mindennemü műszaki munkákra, építésekre, kész áru- és mindenféle munkaszállításokra (minden szakmájú gyáros, iparos, kereskedő pályázatára dás-vételekre, bérletekre stb. vonatkoznak s hivatalos és magán, de mindig első forrásokból merítetnek.

Kizárólagos közlönye az összes hivatalos árlejtési kiírásoknak, amelyek e szaklapban a legkimerítőbben közöltetnek s melyek mellett ezenfelül az előfizető gyors s pontos információt is kap kívánatra a szerkesztőségétől.

E szaklap minden számottevő műszaki irodában gyárban, ipartelepen és műhelyben nélkülözhetetlen s mindennemü hirdetésekre nézve épen elterjedtségénél fogva a legjobban ajánlható

ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 2 frt. — Előfizetési pénzek és megrendelések intézendők az
„Arlejtési Közlöny” kiadóhivatalába, Budapesten, Bálvány-utca 3.

Nyomottt öz. Seiler Henriknénél Szombathelyen.

Nagyban, h

Szenz

Igen nap vagy Miután a gyorsan a mány D dött hang egy idő ó dult meg, ki őt legu meg is tán ha jelen v jelenteni, ellene ilye

Ezután gyei Közöl leg annak ellen irány Amint Tamássy, n

Tanásh hogy Pázm tatik a vita tént megra tisztelt vá fátyolt. Kije desavouálja közlött ezik programot pélyesen bo lenségi párt vezetett antis tésnél egyél

Ezután kijelenti, h népért (!?) mankó (!?) sem hogy a antiszemiták lesz antiszen

Nyoszolóján el Kinos szívvel, Már éjfélre já A koresmában

„Oh, mióta táv Beteg férje áll Jaj, csak tudná Beteg vagyok,

Jó kedv nem Hallja a férj Kocogotják a

Daru Pista —

„Hah, a gyűlöl Fölkeljek-e, n

... „Maradj

Feleséged a l

A beteg férj n „Jaj a szivem Haljak is meg Hej, de még s

Suttognak az „Eljőz-e még Ugy is mindig ... „Es még t